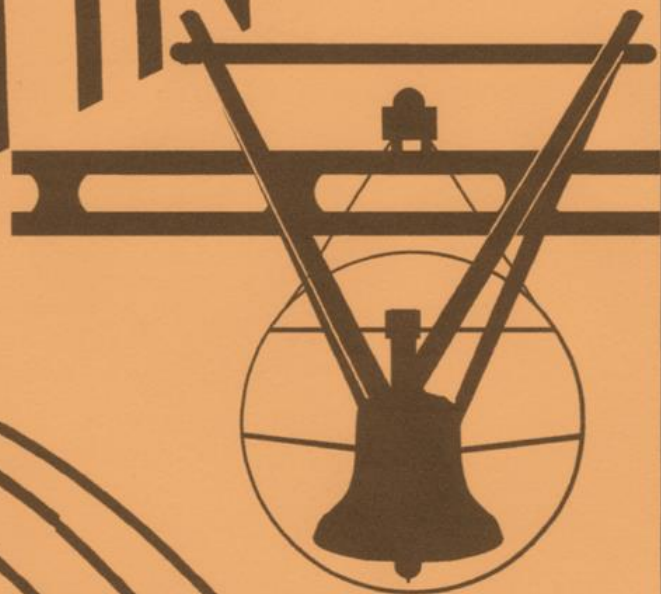

BULLETIN

De Regenboog

Jaargang 43 nr. 5
juli - aug. 2016
van de samenwerkende kerken in de Merenwijk
Leiden

Inhoudsopgave

Visie	1
Redactioneel	1
Even pauzeren!	2
Terugkijken op Pinksteren, het feest van de Geest	2
Medeleven	5
Wekelijkse bloemengroet	5
Bij de vieringen	5
Viering met de Misa Criolla in de Regenboog	6
Allerzielen buiten	6
Visitekaartje Regenboog	7
Uit de AKM...	7
De AKM en de centen	8
Opbrengst collecten mei-juni	9
Website Regenboog en Nieuwsbrief	10
De Rozenkring, van 1984 naar 2016	10
Bijeenkomsten jongerengroepen	12
Kindernevendienst	12
Gereedschap	13
Nu niet, dan wel.....	13
Huiswerkbegeleiding in Op Eigen Wieken	14
Mag het een doosje meer zijn?	14
Theologische Vorming voor Gemeenteleden en Geïnteresseerden	15
Uitnodiging concert	16
Waarom is orgelspelen nu zo leuk?	16
Vakantiekleurplaat	18
Vieringen	19

Visie

In 'De Regenboog' komen we als christenen uit verschillende kerkelijke tradities bijeen om samen ons geloof te beleven, te vieren, te belijden en te verdiepen.

Geïnspireerd door de Bijbel willen we elkaar bemoedigen om te leven zoals Jezus ons heeft voorgeleefd.

De oecumene is voor ons de weg om ons geloof op een open manier te ervaren, in vieringen, leren en dagelijkse activiteiten. In verbondenheid met de kerken waaruit we voortkomen, zoeken we naar wat ons bindt en naar mogelijkheden om elkaar met de veelkleurigheid van ons geloof te verrijken. We willen een open uitnodigende gemeenschap zijn en een gastvrij huis voor wie behoefte heeft aan steun, aandacht of warmte. We voelen ons betrokken bij mensen, dichtbij en veraf, met al hun verschillende culturen en religieuze achtergronden en willen vanuit ons geloof een bijdrage leveren aan een samenleving, waarin ieder mens tot zijn recht kan komen.

Redactioneel

Het zomerbulletin dat voor u ligt, is goedgevuld. Marianne Hoogervorst opent met een oproep, om ook de komende periode de zondagse vieringen te blijven bezoeken. Ze sluit haar bijdrage af, met een vakantiegedicht. Het openingsartikel heet dit keer: "Terugkijken op Pinksteren, het feest van de Geest". In de artikelen die volgen, leest u over de Misa Criolla die inmiddels achter ons ligt, over enkele vieringen waarin Ds. Inge Smidt voor zal gaan en over een speciale activiteit rond Allerzielen.

We gaan verder met een artikel over een visitekaartje voor de Regenboog en het Uit de AKM. Daarna toont Bert Minne ons hoe de positie van de Regenboog binnen kerkelijk Leiden door de ogen van een econoom gezien kan worden.

Na een artikeltje over de website en de nieuwsbrief van de Regenboog, volgt een uitgebreid verslag over de Rozenkring, met bijdragen van alle leden.

Jongeren zijn nog altijd welkom bij de jongerengroepen. Komend seizoen is er nog maar één kindernevendienstgroep. Uw hulp bij de voorbereidingen van het Kinderkerstfeest, is welkom.

Het begint al bijna traditie te worden, dat Astrid Delleman rapporteert over de voortgang van haar project in Juigalpa. Cecile Werner vertelt enthousiast over de huiswerkbegeleidingsgroep in OP Eigen Wieken. Na een berichtje van De Bakkerij en informatie over theologische vorming, volgt een uitnodiging van de familie Hoogervorst, die eind augustus een concert organiseert.

Frank Ressler tenslotte, vertelt waarom hij u zo graag trakteert op zijn orgelspel.

Omdat de meeste activiteiten in de zomer stilliggen, bevat dit Bulletin geen agenda.

De redactie wenst u een goede zomerperiode toe.

Even pauzeren!

Voor velen breekt er een tijd aan waarin een lege agenda de dag mag bepalen. Sommige mensen trekken er op uit. Anderen blijven thuis, soms noodgedwongen. Maar toch.... De periode die voor ons ligt, is anders dan anders. Het is vooral vrij zijn van..... om vrij te zijn voor.....

Ik hoor wel eens mensen zeggen dat ze in de zomertijd niet naar de kerk gaan, omdat ze er niet vinden wat ze graag zouden willen. Maar....God is niet op vakantie. Hij is altijd bereikbaar voor mensen onderweg en voor mensen thuis. Daarbij wordt er alles aan gedaan om toch elke zondag de mogelijkheid te bieden om samen te vieren en God te loven en te prijzen en elkaar te ontmoeten. Daarom onderstaand versje voor u als inspiratiebron voor de komende tijd.

Ook namens mijn collega Ds. Inge Smidt, wens ik u een mooie zomertijd toe.

Marianne Hoogervorst – pastoraal werkster

Vakantiedicht

Nog even dan zijn we allen vrij,
we gaan dan naar buiten,
naar 't strand, bos of naar de hei,
waar de vogels fluiten.
Iedere vogel zingt zijn lied,
maar, waarom hoor je 't niet?
Heb je 't nog te druk,
gooi toch af dat juk,
neem wat rust, neem de tijd,
laat de zon eens schijnen,
zorgen gaan verdwijnen.

Vrijheid nu voor klein en groot,
tijd voor alle mensen,
ook voor hen die zijn in nood,
dat is wat wij wensen.

Mensen kijk eens om je heen
is er iemand nog alleen?
Pak hem bij de hand,
sta niet aan de kant,
geef je lach, geef je hart,
geef je aan een ander,
vrij zijn voor elkander.

Bron: onbekend

Terugkijken op Pinksteren, het feest van de Geest

Door Theo van de Kerkhof, theoloog,
journalist, redacteur

Een theologie van de Geest biedt verrassende openingen voor moderne gelovigen. In zo'n theologie is God een creatieve roepstem die ons continu verleidt tot het goede. Hoe ervaar je de werkelijkheid? Als pure chaos? Of als chaos doordeesemd met de kracht van liefde? Dát is de kwestie. Theo van de Kerkhof interviewt predikant Jan Offringa over het geloof in de Heilige Geest. "Met het nieuwtestamentische pinksterverhaal gaat Gods geest breeduit de wereld in, wordt universeel."

De PKN-kerk van dominee Jan Offringa ligt in Kesteren, midden op de Bible Belt. "Een toevluchtsoord voor wie de zware orthodoxie te gortig wordt", zegt hij gekserend, maar een kern van waarheid zal er wel in zitten. Zware orthodoxie is voor Offringa een gepasseerd station en voor veel mensen geldt hetzelfde, meent hij. "De Bijbel als het onfeilbare boek dat je van a tot z moet geloven en waarin de laatste waarheid over God en Jezus ligt opgetekend, is wat mij betreft echt passé."

Op dezelfde manier heeft hij de nodige reserves ten aanzien van geloofsbelijdenissen, vaak het resultaat van theologische twisten. "In de kerkelijke wereld is heel wat afgeruzied over de leer met alle versplintering van dien. Maar het gaat niet om de belijdenissen. Het gaat om de geloofservaring achter de belijdenissen."

Niet dat hij wars is van denkbeelden, ideeën, concepten als het om geloof gaat. Samen met enkele collega-theologen schreef hij onlangs het boek *Liberaal christendom*. "Als je op een open, moderne manier pastor bent in een open, moderne gemeenschap, welke theologische denkbeelden spelen dan op de achtergrond in zo'n gemeente?"

Dat hebben we eens bij elkaar willen zetten.” Maar uiteindelijk zijn de denkbeelden secundair, vindt hij: “De geloofsleer moet dienstbaar zijn aan het leven. Wat inspireert, wat geeft vandaag de dag oriëntatie?”

Vruchtbaar

Waar kom je dan uit? De Geest (achtste artikel van het credo) blijkt een vruchtbaar aanknopingspunt. “Moderne gelovigen bevinden zich ergens in de speelruimte tussen traditioneel orthodox en volsterk seculier. Eigenlijk delen de orthodoxe theïst en de seculiere atheïst eenzelfde inadequate vooronderstelling. Beiden lijken te veronderstellen dat je pas gelovig bent als je een bovennatuurlijk persoonachtig opperwezen erkent, een wezen dat ‘ergens’ is en af en toe via wonderbaarlijke interventies ingrijpt in onze wereld. Moderne gelovigen herkennen zich niet in dat godsbeeld.”

De vraag is, is er een alternatief? Offringa: “Ik stel mij God voor als een geestelijke werkelijkheid in onze wereld. Geen statisch, maar een dynamisch beeld. Zoals de wind

waait waarheen hij wil, zo kan Gods Geest overal zijn sporen trekken. Die Geest ‘werkt in’ op onze wereld en op mijn persoonlijke leven door mij voortdurend uit te dagen, door een beroep op mij te doen, mij

mogelijkheden voor te houden, te troosten, openingen te bieden. De wereld, het leven vraagt iets van ons. Die creatieve roepstem, die ons verleidt tot het goede, het humane, daarin ervaar ik God.

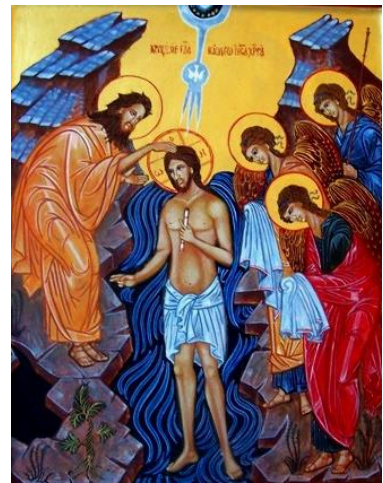
Voor velen is een dergelijk denken onwennig. Naar aanleiding van een interview in Trouw met de redacteuren van het boek *Liberaal christendom* maakte tekenaar Pieter Genen een spottende strip: Vroeger was God goddelijk: hij kon alles, wist alles, en redde ons van de dood. Daar had je wat aan. Maar tegenwoordig: ‘Een dynamische werkelijkheid die inwerkt in onze wereld?’ God lijkt wel boventallig geworden. God of geen God, is er nog wel een verschil? Offringa: “Toch is dit nieuwe denken over God meer dan een spel met woorden.

De kwestie is: leven we in een wereld van pure chaos en willekeur? Of speelt in en doorheen die chaotische wereld ook iets van een humaniserende kracht? Schuilt er zin in de wereld zelf, of moet je zeggen: het bestaan is niet meer dan een ‘schitterend ongeluk’. Hoe je daar tegenover staat, maakt heel wat uit voor je levensgevoel, misschien wel meer dan de vraag of je gelovige of ongelovig noemt.

Geestchristologie

Bij zo’n geesttheologie hoort ook een geestchristologie zegt Offringa. “Je kunt Jezus voorstellen als degene die vol is van Gods Geest. Dat

drukt de evangeliepassage van de doop in de Jordaan mooi uit, als een duif op hem neerdaalt. Daar wordt Jezus als het ware door Gods Geest gegrepen. Sindsdien woont en

werkt die Geest in hem.” Zo geeft een geesttheologie ineens een bepaalde eenvoud aan ingewikkelde theologisch leerstukken als de drie-eenheid of de goddelijkheid van Jezus, zegt hij. “‘Vol van Gods Geest’, ja, zo kun je het goddelijke van Jezus goed begrijpen. En ja, zo wordt de kloof tussen Christus en ons ook minder groot. Christus is niet wezenlijk anders door God getroffen dan wij nu vandaag de dag door God getroffen kunnen worden. Niet om buiten onszelf te raken, zoals je in pinksterkringen nogal eens hoort, maar om boven onszelf uit te stijgen. Christus is voor ons het beeld van de volle begeestering. Hij is bij uitstek de drager van Gods Geest. Maar ook in ons wil God wonen en werken. Er is slechts een gradueel verschil.”

Dat is ook de strekking van het Pinksterverhaal, legt Offringa uit: In het jodendom leefde sterk de gedachte dat Gods Geest werkt via enkelingen: leraren, bijzondere koningen of profeten. Met het pinkstergebeuren, zoals in het Nieuwe Testament beschreven, is de Geest veel royaler aanwezig en iedereen kan daarin delen. Gods Geest gaat breeduit de wereld in,

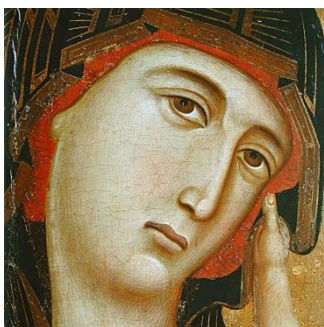
wordt universeel. In de Bijbel staat die royale uitstorting van de Geest voor het begin van de eindtijd. "Met dat laatste heb ik persoonlijk niet veel affiniteit, maar wel met de gedachte dat we leven in het tijdperk van de Geest. Gods Geest gaat rond in heel de wereld. "

Waar ziet Offringa dat dan concreet gebeuren? "God is niet te vangen en ook niet op een dwingende manier aanwezig, zo van nou moet je dit of dat. Maar het leven biedt je talloze mogelijkheden en nieuwe kansen. Bij sommige keuzen voel je inspiratie of iets van een uitnodiging. Je beseft: deze weg voert ten leven, weg uit de duisternis. Andere opties herken je als heilloze wegen. In een conflict bijvoorbeeld kun je direct terugslaan, letterlijk of figuurlijk. Maar je kunt ook even gas terugnemen, tot zelfreflectie komen. Wij reageren vaak geconditioneerd, reflexmatig. Maar we kunnen dat automatisme ook overstijgen. In die smalle marge kan God heel concreet worden."

Antenne

Is dat niet wat al te blijmoedig: het leven zien als een stroom van mogelijkheden, die voortdurend een appel op je doen? Wat nu als je helemaal geen perspectief ziet? Als het leven zich grauw en als een grijze sleur aan je voordoet?

"Geloof vraagt wel om een bepaalde antenne", zegt Offringa: "Veel mensen leven met de antenne ingeschoven, omdat ze geen behoefte hebben aan de werkelijkheid van God, omdat ze de wereld als plat en nihilistisch waarnemen; ze hangen een wereldbeeld aan waarin alles tot materie valt te herleiden. In zo'n materialistisch, reductionistisch wereld-

beeld licht de werkelijkheid heel anders op dan in een gelovig wereldbeeld. De rijkdom van het geloof ligt met name in de rijkdom van het perspectief waarmee je kijkt."

Maar de woestijnervaring is juist ook voor gelovigen een bekend fenomeen. Offringa: "Inderdaad soms zie je het gewoon niet en zegt een religieus perspectief je even helemaal niets. Maar is dat zo erg? Des te belangrijker is het om deel uit te maken van een gemeenschap. Daar wordt het wel

volgehouden. Er zijn altijd wel mensen die het vuurtje brandend houden als jij het even niet ziet zitten. Dat is het grootste probleem van de soloreligiositeit van vandaag de dag. In de nieuwe spiritualiteit kun je wel dingen vinden die je raken of inspireren. Maar wat als het enthousiasme wegebt? Wie of wat heb je dan om het later weer aan te herontdekken?"

Christelijke levenskunst

Maar toch: is het moderne christendom niet veel te abstract, theoretisch en cerebraal? Wordt het liberale christendom precies daarom niet links en rechts ingehaald door de nieuwe spiritualiteit met al haar praktische leefregels en spirituele adviezen? Zou juist een theologie van de Geest niet een brug moeten slaan naar die wereld van de nieuwe spiritualiteit?

Hier en daar worden die bruggen wel geslagen, denkt Offringa. Zie bijvoorbeeld de populariteit van de benedictijnse spiritualiteit. Alleen: als pastor heeft hij met veel verschillende mensen te maken. De one-size-fits-all-antwoorden van de spirituele zelfhulpboekjes werken niet voor iedereen. "Natuurlijk zeg ik ook wel eens dat het beter is om niet te blijven piekeren over dingen waar je geen invloed op hebt. Dat kan een goed pastoraal advies zijn, maar ik heb geen vaste formules voor iedereen tegelijk."

"Ik ben wel geïnteresseerd in een christelijke levenskunst die richtlijnen aanreikt voor een gelovige levenshouding. Maar als je mij op de man af vraagt 'wat moet ik doen om mij spiritueel te ontwikkelen?' dan is advies één: zoek het niet her en der maar wortel je in je eigen traditie. Daar vind je een bedding waarin christelijke levenskunst kan rijpen."

Dus toch maar weer op zondag naar de kerk? Offringa: "Desnoods! Maar de kerk biedt meer mogelijkheden. Waar het om gaat, is dat je je engageert in een gemeenschap. Je stapt dan in een levenslange leerschool. Op de lange duur heb je daar meer aan dan aan al die zelfhulpboekjes."

Armoedebesef

Waar heeft die weg hem persoonlijk gebracht? "Levenskunst is vaak iets wat ons ontbreekt, het vertrekt eerder vanuit een armoedebesef dan een geloofsrijkdom. Ik kom uit een traditioneel gereformeerd gezin. Andersgelovigen waren verdacht. Laat staan ongelovigen. Een zekere tolerantie en

bescheidenheid in overtuigingen heb ik wel moeten leren.”

“We waren thuis met vijf jongens. Dan leer je je wel te weren en anderen op de hak te nemen. Dat inzoomen op de fouten en zwakheden van de ander, die afzeikcultuur heerst alom in onze samenleving. Ik ben daarin wel veranderd. Ik probeer positief op mensen te reageren; ieder mens is naar Gods beeld geschapen. In de kerk som ik vaak op wat er allemaal wél goed is: dat we er allemaal weer zijn, dat het licht brandt, de kachel aanstaat, de stoelen en de koffie klaarstaan. Daarna zullen we nog eens kijken wat er ontbreekt.

“Niet oordelen is een belangrijke evangelische waarde. Je treedt de ander respectvol tegemoet, wie het ook is. Ja, ook de vluchteling, de onaangepasten, de hoekige types, de knorrepot. Ik heb er wel een zeker voorliefde voor onaangepaste mensen aan overgehouden. Als je iets van Jezus kunt leren is het wel dat hij iedereen met open vizier tegemoet trad; niemand was voor hem te min. Dat is niet vanzelfsprekend. Het evangelie is contra-intuïtief, zet je vaak net even op het verkeerde been. Leef niet ondermaats, God ziet meer in je dan je soms zelf ziet. Leef ook niet mondjesmaat. Christelijk levenskunst heeft iets royaals. Geef overvloedig van wat je hebt, in geld of goed, maar ook in aandacht en liefde. Overstijg het benepene in je leven. Dat is bevorderlijk voor het samenleven en uiteindelijk ook goed voor jezelf.”

Dit artikel verscheen eerder in *Volzin* en op www.deBezieling.nl onder de titel “Pinksteren – Jan Offringa over het feest van de Geest”.

Medeleven

Als u mensen kent, die eenzaam zijn, ziek, of om een andere reden misschien bezoek op prijs zouden stellen, wilt u dat dan doorgeven aan één van de pastores?

Dank u.

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons op daarvoor in aanmerking komende mensen wilt attenderen kunt u hun naam & adres / verpleegadres opgeven bij:

Maja van Spaandonk
Telefoon: 521 43 59
E-mail: maja.v.spaandonk@live.nl

Bij de vieringen

Zondag 28 augustus lezen we uit Lucas 14 hoe Jezus te gast is op de sabbat bij een Farizeeër. Hij ziet daar hoe sommige mensen een ereplaats krijgen en anderen niet. De plaats die je kreeg bij zo'n maaltijd was in de Hellenistische tijd heel belangrijk. Status deed ertoe. Jezus stelt daar vragen bij, zoals hij vaak vragen stelt bij wat voor ons vanzelfsprekend en normaal is. 'Hoe kijkt God aan tegen de status die jij je aangemeten hebt?', is zijn vraag.

Zondag 11 september is het Regenboogzondag. Het nieuwe seizoen start weer en het is goed elkaar weer te zien na de vakantie. Alles begint weer 'normaal' te worden. We zetten in de Regenboogviering het 'normale' in een ander licht, zoals we dat gewend zijn in de kerk. Tijdens de viering staat centraal het (nog in de AKM vast te stellen) jaarthema dat volgend jaar als rode draad door onze bezigheden heen zal lopen. En na afloop hebben we een gezellig samenzijn.

Ds. Inge Smidt

Viering met de Misa Criolla in de Regenboog

Op 29 mei 2016 was het feest in de Regenboog! In de zondagse kerkdienst van de Oecumenische Geloofsgemeenschap Merenwijk, waar dominee Inge Smidt en pastor Marianne Hoogervorst de voorgangers waren, nam het Regenboogkoor onder leiding van dirigent en solist Hendrik Vonk, versterkt met enthousiaste zangers en zangeressen en een combo, een prominente plaats in.

De Misa Criolla, een Argentijnse mis, gecomponeerd door Ariel Ramirez, was geheel ingebed in de dienst. De Misa Criolla volgde de liturgie van de zondagse viering. De verschillende onderdelen werden gezongen, waar hun plaats was binnen de orde van dienst.

Deze benadering van de Misa Criolla, ten gehore gebracht op een wijze, waar het in wezen om gaat, namelijk ter ere, aanbidding en als lofprijzing van de Eeuwige, brengt deze prachtige muziek terug naar de essentie. Hierdoor en door de manier waarop gezongen werd door solist en koor, kreeg de muziek een diepe dimensie. Dit werd gevoeld en ervaren door de kerkgangers, die in groten getale naar deze dienst waren gekomen.

Nu ik dit stukje schrijf, ruim een halve week na deze bijzondere zondag, gaat de muziek van de Misa Criolla nog steeds door mij heen. Ik ervaar niet vaak, dat muziek zo lang met je meegaat en in je wezen blijft.

Uit Psalm 33, een bewerking uit: "150 psalmen vrij" van Huub Oosterhuis werd ondermeer deze zondag voorgelezen:

Liefde begint met zingen.
Zing je lied, mijn stem.
Zingen maakt gelukkig.

Nog nooit heb ik U gezongen
Zoals ik me had voorgenomen.
Laat het nu lukken – ik wil bezingen uw droom.

Misschien is dit op 29 mei wèl gelukt, dat zangers en combo zijn opgetild boven zichzelf, na ruim een half jaar intensief repeteren. Het was een prachtige dienst, die gelukkig maakte en tot dankbaarheid stemt.

Voor diegenen die niet bij deze dienst hebben kunnen zijn of voor hen die nog iets van de muziek willen na luisteren, verwijs ik naar de volgende links: You Tube Misa Criolla Kyrie en You Tube Misa Criolla Gloria, op 30 mei 2016 door Gert Hietkamp geplaatst.

Ester Korbee-van Hille

Allerzielen buiten

Wellicht heeft u bij het lezen van de titel van dit artikel met de wenkbrauwen gefronst en gedacht: Allerzielen...??? Dat is toch pas in november? Ja dat is zo maar toch wil ik u op de hoogte brengen van de ontwikkelingen in deze.

Vorig jaar bestonden er plannen om de mensen van de wijk te betrekken bij de gedachtenis van onze dierbaren. Helaas, door te weinig voorbereidingstijd heeft dat toen niet door kunnen gaan. Dit jaar hebben Joke Langeveld (AKM) en ondergetekende ons al vroeg ingezet om de ideeën die bestonden uit te werken. Dat is gebeurd onder de titel: "ALLERZIELEN BUITEN".

We zijn al enige tijd bezig met de voorbereidingen, maar voor de concrete invulling hebben we hulp nodig van veel mensen van onze gemeenschap. De leden van de werkgroepen waar we een beroep op doen zijn onlangs benaderd. Maar misschien voelt u zich ook aangesproken. Daarom dit artikel.

Wat gaan we doen? Uit ons verslag:
Datum van de activiteit: woensdag 2 november 2016
Tijd: 17.00 – 19.00 uur.
Doelgroep: alle inwoners en passanten van de Merenwijk Leiden.

Ambiance:
Het kerkelijk centrum de Regenboog zal aan twee kanten open staan om iedere passant welkom te heten.
Buiten aan beide kanten is er verlichting door middel van grote, witte, graflichten.
Aan de voorkant zal in de hal een houten boom worden opgesteld waar mensen hun briefjes met de naam van hun dierbare kunnen ophangen. Daar zal ook gelegenheid zijn om

een kaarsje aan te steken.
Aan de achterkant zal de groene hulsboom rechts van de kerk (achter) als gedenkboom gebruikt worden. In de ontmoetingsruimte is er gelegenheid om een kaarsje aan te steken. Voor ieder die dat wil is er een mogelijkheid om een kop koffie/thee te drinken en eventueel een persoonlijk gesprek te hebben. (tot zover uit de verslaggeving)

Kortom het kerkelijk centrum zal een ontmoetingsplaats zijn en gelegenheid bieden een dierbare overledene te gedenken. Om dit te realiseren hebben we de taken verdeeld over verschillende werkgroepen. Tevens hopen wij dat velen van u willen helpen met o.a. flyers te verspreiden door de Merenwijk. Dit zal half oktober plaats moeten vinden.

Mocht u nu al vragen hebben, dan kunt u Joke Langeveld of mijn persoontje benaderen. Na de zomervakantie hoort u hier meer over.

Samen mogen we hieraan handen en voeten geven.
Samen staan we sterk!

Mede namens Joke Langeveld,
Marianne Hoogervorst – pastoraal werkster

Visitekaartje Regenboog

Op de inspiratieavond van 7 april j.l. gaven PKN-synodevoorzitter ds. Karin van den Broeke en dominicaan dr. Erik Borgman een aantal tips over de verdere ontwikkeling van de geloofsgemeenschap. Tips als:

- Kijk wat belangrijk is en verlies je niet in bijzaken.
- Doe die dingen die je energie geven: waar je goed in bent, wat je vreugde geeft.
- Houd je bron in de gaten; vertrouw op de kracht van die bron; wees beschikbaar om die bron te laten stromen.

- Houd je ogen open; neem waar wat er om je heen gebeurt en kijk waar het zinvol kan zijn om als geloofsgemeenschap present te zijn.

Naar aanleiding hiervan heeft een vijftal mensen zich een avond lang gebogen over de vraag wat hun verhalen voor de Regenboog kunnen betekenen. Zij probeerden antwoord te geven op vragen als: wat kenmerkt deze geloofsgemeenschap, waar gaan en staan we voor, wat doen we, wat inspireert ons, wie zijn we en voor wie willen we er zijn?

De antwoorden op deze vragen zijn kort samengevat en zullen in het najaar worden voorgelegd aan de Regenboogers. Om te beginnen op de Regenboogzondag op 11 september. Na alle reacties is het de bedoeling dat dit uiteindelijk uitmondt in een visitekaartje dat voor de leden beschikbaar komt en dat kort antwoord geeft op bovenstaande vragen. Zo'n visitekaartje is de presentatie van de Regenboog naar buiten en versterkt de gezamenlijke identiteit van de geloofsgemeenschap. Op zo'n visitekaartje staat geen geloofsbelijdenis, maar in rond Nederlands in enkele woorden of zinnen waar deze geloofsgemeenschap voor wil staan en gaan: haar bronnen, opdracht en toekomstperspectief. Het geeft antwoord op de vraag van een buitenstaander die aan een betrokken lid van de geloofsgemeenschap vraagt of zij/hij in een paar zinnen wil vertellen wat het bijzondere van deze gemeente is.

Peet Valstar

Uit de AKM

De laatste maanden voor de zomervakantie staan in het teken van de afsluiting van dit seizoen en de voorbereiding op het nieuwe seizoen. Nu een voorstel tot herstructurering van de werkgroepen voorligt, heeft de AKM besloten 3 leden als portefeuillehouder te benoemen: Els Frankhuijzen voor het nieuwe cluster communicatie, Harry Delemarre voor het cluster leren, en Cecile Werner voor het cluster dienen. Een nieuw te benoemen AKM-lid zal verantwoordelijk zijn voor het cluster vieren. Van de aftredende AKM-leden zal op Regenboogzondag afscheid worden genomen. Na de zomervakantie zal er voorlopig geen DB-vergadering meer worden gehouden, in januari 2017 zal de nieuwe situatie worden geëvalueerd.

Een kleine werkgroep heeft een concept "fingerprint" ontworpen, waarbij de volgende vragen worden beantwoord: wie zijn wij?

wat inspireert ons, voor wie zijn wij? wat doen wij?

Na bespreking in de AKM zal de tekst tijdens de Regenboogzondag worden gepresenteerd. De AKM heeft ingestemd met een bijzonder project op Allerzielen. Een aanvraag voor een financiële bijdrage zal worden ingediend bij het Vitaliseringsfonds van de PGL. Eveneens worden bij de PGL in het kader van de Perspectievennota 2017 2 voorstellen voor de begroting ingediend: één voor een aantal noodzakelijke reparaties o.a. van het dak van de Regenboog, en één voor een noodfonds voor onvoorziene zaken.

De AKM heeft voorstellen besproken voor de seizoensafsluiting op zaterdag 2 juli 's avonds, waarvoor eenieder via de digitale nieuwsbrief en de weekagenda van harte wordt uitgenodigd, voor de Regenboogzondag op 11 september en voor de AKM-dag op zaterdag 17 september.

In mei is er gesproken met Marieke Riedemann, communicatieadviseur van het JOP (Jongerenwerk Protestantse Kerk) over de implementatie van het voorgestelde communicatieplan; de Regenboog hoopt ook de komende maanden van haar expertise gebruik te kunnen maken. Er is ook met een aantal "jongere" leden van de geloofsgemeenschap gesproken over de generatiewisseling. De AKM wil samen met de wijkkerkenraad een voorstel bij het vitaliseringsfonds indienen voor deskundige ondersteuning bij dit proces. Een oplettende kerkbezoeker zal hebben gezien dat de twee beamers intussen zijn aangeschaft en geïnstalleerd. Dit kon mede door het welslagen van de sponsoractie, die op het moment van schrijven bijna het streefbedrag van € 2500,- heeft opgeleverd. Namens de AKM en de sponsorcommissie wil ik alle gulle gevers heel hartelijk bedanken voor hun bijdragen! Geweldig!! Intussen heeft ook het College van Kerkrentmeesters een financiële bijdrage toegezegd. Op Regenboogzondag zullen de beamers in gebruik worden genomen.

De afgelopen weken hebben er 2 bijzondere diensten plaatsgevonden: op 29 mei en 5 juni

Op de eerste datum was er een dienst met twee voorgangers, waarin het Regenboogkoor de Misa Criolla onder de inspirerende leiding van Hendrik Vonk zong. Het was ouderwets vol, tot in de ontmoetingsruimte moesten er stoelen worden bijgezet, terwijl er een formidabele opbrengst bij de 1e collecte voor het Regenboogkoor was. In het kader van de campagne Hoop voor de Kerk in Syrië en Irak was er een speciale viering, die ds. Barbara Heubeck samen met Syrische vluchtelingen uit het azc in Katwijk had voorbereid en waaraan Arcobaleno haar medewerking verleende. Tenslotte verscheen de eerste digitale Nieuwsbrief, die aan alle Regenbogers vermeld in het Mierenboekje is gezonden en waarvoor iedere belangstellende zich kan aanmelden.

In de zomermaanden zijn er weinig activiteiten in de Regenboog, velen van ons vertrekken naar andere oorden. Ik wens eenieder een heel fijne vakantie, en hoop dat u uitgerust en vol goede moed aan het nieuwe seizoen gaat beginnen!

Piet Pouw, voorzitter

De AKM en de centen

Economen zijn werkloos in de hemel, want daar is alles in overvloed. Daarom heerst daar eeuwige vrede. Maar hier op aarde ligt het anders, want we worstelen steeds met geldgebrek en tijdkort. Hier heerst, naast de vrede van de win-winsituaties, de strijd, want wat de een heeft, heeft de ander niet. Op aarde is conflict onvermijdbaar, maar economen kunnen helpen de beste balans te zoeken tussen harmonie en conflict, dat is de balans die het gunstigst uitpakt voor de hele samenleving.

Hoe ziet een econoom de Regenboog in dat licht? Hij ziet conflict, want de Regenboog concurreert met andere Leidse kerken: hoe meer bezoekers de Regenboog trekt, hoe minder er naar de andere kerken gaan. Zo gezien hebben de andere kerken dus belang bij een kleine Regenboog. Dit conflict-denken berust op het uitgangspunt dat het aantal kerkbezoekers vast ligt, want alleen dan is de winst van de ene kerk gelijk aan het verlies van de andere samen.

Maar een econoom ziet ook harmonie tussen de Regenboog en de andere Leidse kerken. Om dat te zien, voeren we een denkbeeldige proef uit: we geven 100 vrouwen elk 600 euro om twee zomerjurken voor te kopen. Hoeveel van hen komen dan met twee dezelfde jurken thuis? Waarschijnlijk niemand. Wat volgt hier uit? Gezien vanuit de jurken overheerst het conflict, want zij strijden met elkaar om aangetrokken te worden. Maar in de ogen van de klant geeft de keuzemogelijkheid juist extra waarde. En die extra waarde meet het harmonisch belang van de beide jurken samen. Die waarde is hoger naarmate de jurken meer van elkaar verschillen. Deze gedachte geldt natuurlijk niet alleen voor jurken. Bijvoorbeeld, op woonboulevards trekken de concurrerende meubelwinkels zich op een kluitje samen, omdat het harmonisch belang van dat kluitje extra klanten trekt. En sportcommentatoren benadrukken de strijd tussen Ajax en Feyenoord, maar zij vergeten vaak het harmonische belang van beide clubs, namelijk dat de wedstrijd extra kijkers trekt door hun scherp onderscheidende profielen. Zo gezien vergroot de Regenboog met zijn oecumenisch profiel het harmonisch belang van alle kerken samen.

Wat gebeurt er als de Regenboog zijn oecumenisch profiel versterkt, uiteraard binnen de grenzen van de afspraken met de Protestantse Gemeente Leiden en het bisdom Rotterdam? De Regenboog wordt daarmee meer anders dan de andere kerken. De concurrentie met die kerken neemt hierdoor af, want zij krijgen ten opzichte van elkaar meer een eigen gezicht in de ogen van de klant, in

dit geval de hele samenleving in Leiden. En het harmonisch belang van alle kerken samen neemt toe: zij leveren met elkaar een grotere waarde van het christendom voor die samenleving, uiteindelijk leidend tot meer kerkbezoek in totaal. De Regenboog wordt meer een van de kerken van heel Leiden en minder een wijkkerk. Natuurlijk is veel meer te zeggen over de oecumene. Maar het lijkt me zinvol de lezers van het Bulletin eens kennis te laten maken met een andere blik op de Regenboog dan de geloofsgemeenschap gewend is, namelijk een economische. Dat de Regenboog een aards instituut is, blijkt ook uit het grote belang van de collecte-inkomsten voor het voortbestaan van de kerk. Daarom hieronder de opbrengsten van de laatste weken. We zien de recordopbrengst van 815 euro in het eerste mandje door de viering met de Misa Criolla op 29 mei. Voor de volledigheid moeten hier de kosten van de muzikanten van buiten de Regenboog worden afgetrokken, zodat er voor de AKM maar 100 euro overblijft. In geld gemeten is de grote winnaar eigenlijk de PGL, want de opbrengst van 295 euro in het tweede mandje was extra hoog door de grote opkomst van bezoekers, 280 mensen inclusief koor en muzikanten. Dit bedrag is bestemd voor het onderhoud van kerkgebouwen van de Protestantse Gemeente. Een week later stond de viering in het teken van 'Hoop voor de kerk in Syrië en Irak'. Naast de collecten in beide mandjes, werd in de deurcollecte 450 euro opgehaald voor Christenen in Syrië.

Bert Minne, penningmeester AKM

Opbrengst collecten mei-juni

Datum viering	Aantal bezoekers	Eerste mandje: Regenboog	Kinderneven dienst	Tweede mandje: Specifieke bestemmingen	
		Euro	Euro	Euro	Bestemming
15 mei Pinksteren	150	200	5	160	RK Pinksteractie
22 mei	75	95	10	85	PGL kosten predikanten
29 mei Misa Criolla	280	815	0	295	PGL onderhoud gebouwen
5 juni	80	95	0	85	RK Vicariaat
				450	Christenen in Syrië
Afgeronde bedragen. PGL = Protestantse Gemeente Leiden					

Bert Minne, penningmeester AKM

Website de Regenboog

De afgelopen weken was de website van de Regenboog onbereikbaar. Wel is de nieuwe site bereikbaar. Je vindt hem op <http://new.deregenboogmerenwijk.nl/> Zodra de oude website weer online is, zal deze worden vervangen door de nieuwe website. Dan vindt u dus al het nieuwe op het oude adres.

De afgelopen maanden hebben Edo Elstak en Marjolein van den Berg hard aan deze nieuwe website gewerkt. Hij is nog lang niet klaar. Graag horen we uw reacties. Het is de bedoeling dat de veranderingen ook een verbetering zijn. Maar is dat ook zo? Kunt u snel vinden wat u zoekt en is het prettig en makkelijk zoeken? We horen graag uw reacties.

Marjolein moest haar werkzaamheden helaas stoppen. Wij danken haar voor al haar inspanningen en adviezen. We zijn op zoek naar iemand die haar taak over wil nemen en dan samen met Edo verantwoordelijk is voor de opbouw van de website. Ook zijn we op zoek naar mensen –binnen of buiten de Regenboog- die veel op het internet vertoeven en ons kunnen adviseren over wat we kunnen verbeteren. Daarvoor wordt niet of nauwelijks vergaderd. U kunt uw opmerkingen gewoon kwijt vanuit uw bureaustoel op deregenboog2.0@gmail.com . Daar kunt u zich ook aanmelden voor geregelde deelname aan de feedbackgroep.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief is enthousiast ontvangen. Veel reacties kwamen op de adressering in de hoofdbalk. Helaas is het nog niet mogelijk in Gmail grote bestanden BCC te verzenden. We hopen dit probleem te omzeilen door met een nieuwsgroep te gaan werken. Voor zover u daar nog geen uitnodiging voor ontvangen hebt, kunt u zich opgeven via de link op de (nieuwe) website. Via een mailtje aan deregenboog2.0@gmail.com kunt u ook het e-bulletin of de e-weekagenda ontvangen. Regenbogers die in het verleden al de digitale versies ontvingen hoeven niets te doen. Hun gegevens worden automatisch overgezet. We werken op dit moment met de e-mail-adressen uit het mierenboekje. Wie ook de nieuwsbrief en/of het e-bulletin en/of de e-weekagenda wil ontvangen, maar niet in het Mierenboekje staat, moet even een mailtje sturen naar deregenboog2.0@gmail.com . Wilt u duidelijk aangeven wat u per mail wilt ontvangen?

Redactie website en nieuwsbrief

De Rozenkring, van 1984 naar 2016

Onder de vleugels van de Regenboog zijn heel veel groepen actief: een koor, een tuingroep, een milieugroep, een kookgroep, een huiswerkbegeleidingsgroep, groepen die betrokken zijn bij het maken en verspreiden van ons Bulletin, en veel groepen die zich bezig houden met de geloofsgemeenschap in de ruimste zin van het woord binnen de Regenboog. En tussen die veelheid van groepen is er ook nog de Rozenkring.

De naam Rozenkring is ontstaan, omdat de eerste avond gehouden werd op een adres in de Rozen: dat was een groothuisbezoek. Op die avond werd door een aantal mensen de afspraak gemaakt om “op een avond nog eens verder te praten”. We zijn nu 32 jaar verder, en nog steeds wordt er verder gepraat, één keer per maand bij iemand thuis.

De groep bestaat nog steeds uit een kern van mensen die er 32 jaar geleden ook bij waren: Anja en Dick Rijken, Tineke Timmermans en Heleen en Herman Gombert. Voortrekkers in die begintijd waren Claus en Arentje Oppenheimer, beiden overleden. In de loop van de jaren zijn er mensen bijgekomen, sommigen ook weer vertrokken, maar altijd bestond de Rozenkring uit ongeveer 15 mensen.

Wat maakt nou dat de Rozenkring zo lang voortbestaat? Het is niet een groep die zomaar wat praat over wat geloof betekent. Nee: elk seizoen wordt er een boek gekozen waarvan elke bijeenkomst een hoofdstuk wordt besproken. Door de schrijvers van die boeken maken we kennis met allerlei vraagstukken waar theologen, maar ook historici en filosofen tegenaan zijn gelopen en – soms – antwoorden op hebben bedacht. Iemand leidt het hoofdstuk in – iedereen moet het natuurlijk wel van tevoren gelezen hebben – en dan begint het gesprek en vaak ook de discussie: want niet altijd zijn we het eens met de antwoorden die de schrijvers geven. Sinds Ton Lommers

meedoet met zijn onderwijsachtergrond hanteren we ook moderne discussietechnieken (in kleine groepjes, aan de hand van concrete vragen, antwoorden opschrijven).

In de beginjaren van de Rozenkring waren we vaak verbaasd, maar ook wel geraakt door boeken die iets vertelden over godsdienst in het dagelijks leven: een van de eerste boeken

die we lazen was "Als het kwaad goede mensen treft" van Harold Kushner. Wat was de rol van God, wat was de rol van de mens? En aan de hand van zo'n boek kwamen ook de persoonlijke verhalen van de mensen van de Rozenkring. Heel moedig durfde iemand

zijn of haar eigen "kwaad" in de kring onder woorden te brengen. Anderen konden hun verhaal ook kwijt. En zo ontstond een sfeer van "leren" van het boek, maar ook: wat kan ik hiermee in het dagelijks leven. En wat kan jij ermee in het dagelijks leven. Een heel inspirerende, soms zelfs fascinerende ontwikkeling. Gewoon, in een kring met bekende mensen, met allemaal een of ander "linkje" met de Regenboog.

In latere jaren gebeurde er nog iets interessants: de plaats van het geloof in de wereld veranderde en wij veranderden in de Rozenkring een beetje mee. We kunnen in openheid en wetend dat de anderen respect voor jouw gedachten hebben, praten over veranderingen in ons geloof. Is de God van onze jeugd nog wel dezelfde God als nu? Waarschijnlijk wel natuurlijk, maar wij kijken door ónze ontwikkeling anders tegen die God aan dan vroeger. Daarover te praten, daarover te denken, te luisteren naar ervaringen en ontwikkelingen bij de anderen, is voor velen van ons een verrijking. Voor sommigen is dát gesprek het kerk-zijn, geeft dát gesprek de inspiratie die we voor ons geloof zo nodig hebben.

Zo werd ons duidelijk, dat ons geloof niet voor nu en voor altijd vaststond. Allerlei invloeden in de samenleving, in de boeken die we lezen, en in de gesprekken in de Rozenkring, maken dat wij veranderen, en met ons ook ons geloof. Is dat erg? Ik denk het niet: de Rozenkring-

gesprekken brengen ons tot een bewust geloof. Maar hoe dat geloof er over 25 jaar uitziet? Toch wel weer anders denk ik. Geen antwoorden-voor-eens-en-voorgoed! schrijft een van de leden van de Rozenkring over wat de gesprekken voor hem betekenen.

Het spreekt vanzelf dat alle mensen in de Rozenkring hun eigen ervaring en beleving hebben van die gesprekken. Daarom hebben de leden van de Rozenkring allemaal een zin, of een paar woorden opgeschreven die voor hem of haar kenmerkend voor de Rozenkring zijn. Hieronder volgt een bloemlezing: De Rozenkring is voor mij verbinden (met de oecumenische geloofsgemeenschap), leren van anderen (de schrijvers van boeken) en te luisteren naar elkaar en te delen wat ons ten diepste beweegt.

Of zoals iemand anders het zegt: Voor mij betekent de Rozenkring elkaar verdiepend ontmoeten: op het spoor komen van wat ons ten diepste beweegt!

En weer iemand anders van de Rozenkring zegt het zo: Voor mij is de Rozenkring een plaats waar we kunnen zeggen wat ons ten diepste beweegt; waar we oprecht naar elkaar luisteren, en zo leren van elkaar. Het is een kring waar respect is voor ieders (gelovige) achtergrond. Een plaats waar mijn geloof zich kan verdiepen.

Een volgende deelnemer brengt zijn gedachten over de Rozenkring zo onder woorden: De Rozenkring is voor mij een groep leden van de Regenboog 1) waar mijn geloofsbeleving door de diepgaande gesprekken vorm krijgt 2) waardoor ik iedere maand weer geweldig word geïnspireerd, en 3) waar ik de oecumene optimaal ervaar.

Daarnaast vormen de maandelijkse bijeenkomsten een goede structuur om regelmatig iets aan studie te doen. Nog een reactie van iemand uit de Rozenkring: De Rozenkring betekent voor mij een plaats, waar ik te midden van andere leden van onze geloofsgemeenschap vrij heb kunnen zoeken en tasten naar de eigen wortels van mijn geloof. Daarnaast is de Rozenkring tegelijkertijd een veilige plek, waar de leden door anderen geuite aarzelingen en twijfels respecteren, daar aandacht aan kunnen schenken, zodat zij daar zelf aan groeien. Een maandelijkse oriëntatie op "andere zaken". En iemand verwoordde zijn ervaring in enkele poëtische zinnen:

Ik wil verkeren bij mensen

Ik wil verkennen wie zij zijn

Ik wil graag weten wat ze denken

Ik verwacht elkaar tot hulp te zijn.

Nog iemand anders: De Rozenkring is voor mij een groep mensen die met respect voor

elkaars heel verschillende (geloofs)achtergrond echt naar elkaar luisteren. Een bijzondere groep waarin ik vrijuit kan praten over mijn geloof en soms ongelooft. Oecumene in de ware zin des woords. Ik ben blij met de Rozenkring.

De volgende deelnemer aan de Rozenkring zegt: De Rozenkring is voor mij een plek om aan de hand van boeken en ons gesprek met elkaar daarover, heel actief met spiritualiteit en met God bezig te zijn; de Rozenkring is voor mij een veilige thuishaven waar al mijn vragen en twijfels er mogen zijn, zoals dat ook geldt voor de andere groepsleden. Het samen zoekend op weg zijn en elkaar bevragen en inspireren helpt mij om de hoop op een "nieuwe hemel en een nieuwe aarde" niet te verliezen. Iemand anders: De Rozenkring betekent voor mij een moment van bezinning, waar ik anders niet aan toe zou komen. Er wordt met respect naar elkaar geluisterd en je durft zó maar je eigen mening te geven over allerlei geloofszaken.

Of: Voor mij is de Rozenkring een mogelijkheid om met anderen vrij en diepgaand over geloof te praten. Andere trefwoorden zijn onderling vertrouwen en welwillendheid, samen zoeken en vinden en leren van elkaar. Verder vind ik het heel boeiend en ook bemoedigend al die verschillende geloofsprocessen mee te maken en mezelf daarin te mogen spiegelen. Iemand die nog niet zo lang lid is van de Rozenkring komt met een interessante verklaring: Als niet-gelovige ben ik tot nu toe heel blij met de gesprekken in de Rozenkring. De thema's spreken mij aan, en de manier van "erover praten" vind ik erg prettig. Voor mij is de kring een plek om mijn/ons leven in de wereld van de christelijke cultuur, en de daarbij behorende en bijna vanzelfsprekende normen en waarden, te overzien. Als het geloof menigeen inspireert tot een bepaalde manier van leven, dan voel ik mij "gedwongen" om voor mijzelf helder te krijgen, waar ik mijn levensopvatting op baseer. Dat gebeurt vaak in stilte, maar het geeft mij een kans tot verdieping.

En een ander: de Rozenkring is naar mijn gevoel een veilige haven voor die mensen die met hun zorgen en vragen over hun privéleven en opvattingen leven in een wereld van veranderingen en steeds nieuwe uitdagingen. Hoewel dat natuurlijk altijd het geval is geweest, zijn op het ogenblik vaststaande zekerheden wel bijzonder een onderwerp van discussie geworden.

Een laatste reactie wil ik u ook niet onthouden: De Rozenkring is de plaats waar ik onbevreesd mijn ketterse opvattingen kan ventileren.

Overigens is het een kring van "verlichte" sympathieke en gezellige mensen. Zo wordt het gesprek in de Rozenkring vervolgd. Om in vertrouwen, openheid en openhartigheid te praten over (ontwikkelingen in) ons geloof. Wie weet waar we over 25 jaar staan.

Herman Gombert

Bijeenkomsten jongerengroepen

De jongerengroepen hopen elkaar ook volgend jaar weer te ontmoeten. Op dit moment zijn de precieze data nog niet bekend. Vind je het leuk om mee te doen: voor de jongvolwassenen kun je terecht bij Wander Gubler (wander_gubler@hotmail.com), voor de VIPS (Volwassenen in Progress) bij Jan-Pascal van Best. (janpascal@vanbest.org). Beide groepen vinden het altijd leuk als er mensen geïnteresseerd zijn, dus voel je niet verlegen.

Van harte welkom!

Inge Smidt, pred.

Kindernevendienst: Een nieuwe aanpak en oproep Kerst

De kindernevendienst maakt sinds jaar en dag een welkom deel uit van onze zondagse vieringen. En daar moet ook vooral niets aan veranderen, hoorden we van ouders én kinderen in de Regenboog. Maar toch zijn er twee ontwikkelingen waarmee we (noodgedwongen) rekening moeten houden: het aantal vrijwilligers in de kindernevendienstgroep loopt terug én op sommige zondagen is de groep kinderen kleiner dan voorheen. Dat laatste maakt het soms lastig om in twee groepen (de jongere en de oudere kinderen) de nevendienst te houden, bijvoorbeeld omdat er dan te weinig kinderen in één van de groepen zijn om een spel te doen of om zinvol over een

onderwerp te praten. We voegen in zo'n geval de groepen soms samen tot één groep. Dat betekent dat we moeten improviseren, wat in het ene geval beter lukt dan in het andere. Een ander nadeel is dat één van de kindernevendienst-medewerkers in zo'n geval een beetje "voor niets" de kindernevendienst heeft voorbereid.

In de komende maanden willen we onze aanpak iets veranderen. Op de "gewone" zondagen is er voortaan één kindernevendienstgroep, geleid door één van de werkgroepleden. In de uitwerking van de kindernevendienst zullen we er rekening mee houden dat er een groter leeftijdsverschil is en ervoor zorgen dat groot én klein goed aan bod komen. Mochten er op zo'n zondag plotseling heel veel kinderen zijn (wat in de praktijk eigenlijk niet voorkomt), dan zal een beroep gedaan worden op een "secondant" om bij te springen. Op feestdagen en zondagen in de projecttijden (advent en 40-dagentijd) zullen er wél twee groepen zijn, omdat er dan doorgaans meer kinderen in de kerk zijn. Na enkele maanden zullen we deze werkwijze evalueren en besluiten of we dit handhaven of toch teruggaan naar de oude aanpak. Ondertussen is versterking van onze groep ook van harte welkom. Lijkt het je leuk om af en toe een kindernevendienst te doen? Neem dan contact op met Karin van Dorsselaer, karin@superscript.nl

Oproep: kinderkerstfeest

Het kerstfeest lijkt nog ver weg, maar kort na de zomervakantie starten de voorbereidingen al! Eén ding is zeker: we zullen weer heel wat vrijwilligers nodig hebben om het kinderkerstfeest ook dit jaar tot een mooi feest te maken. Daarom vragen we nu al wie ons team wil komen versterken, om decors te maken, te helpen met kostuums, assistentie te verlenen bij de repetities enzovoort. En heel belangrijk: we zijn dringend op zoek naar een pianist die het kinderkoor voor deze viering wil begeleiden. Het gaat hierbij om enkele repetities in december en de kerstviering op kerstavond (24 december) om 18.00 uur. Wil je meehelpen of bent of kent u de pianist die we zoeken? Geef u dan op bij [Truus de Haan, dehaantruus@gmail.com](mailto:Truus.deHaan@dehaantruus@gmail.com)

Namens de kindernevendienst
Karin van Dorsselaer

Gereedschap

Op mijn oproep om overtollig gereedschap af te staan voor de uitgeprocedeerde vluchtelingen aan het Maansteenpad is royaal gereageerd. We zijn nu ruim voorzien.

Namens de bewoners hartelijke dank!

John Boon

Nu niet, dan wel.....

Deze brief komt nog niet uit ons gemeenschapshuis, maar als u dit leest zitten we er wel!

We hebben twee (betaalde) krachten gevonden die mee willen werken, om ons gemeenschapshuis op te starten en om samen een team te vormen. Officieel komen die half juni in dienst. Daarom gaan dan ook Jonathan en ik over. Als verantwoordelijke heb ik een programmaatje opgesteld met thema's die aan de orde zullen komen. En we zullen elkaar beter moeten leren kennen om tot een goede afstemming te komen om echt 'samen' te kunnen leven, ondanks onze persoonlijke verschillen, verschillende achtergronden en ervaringen!

Dat betekent ook weer nieuwe uitdagingen die op onze weg komen, want het houdt in dat we nog meer in de Nicaraguaanse samenleving onderdompelen. Daarbij komen weer nieuwe vragen op, waar we een antwoord op moeten vinden. Om maar iets heel praktisch te noemen: in hoeverre ruilen we ons 'Nederlands' ontbijt in van brood (en zeker Jonathan is een echte broodeter) om mee te gaan met de Nica gewoonte om rijst en bonen in de ochtend te eten?

Bedden

De 6 bedden zijn gekocht (zie foto) en het is een bijzonder idee dat het geld opgebracht door de actie in de Regenboog, daaraan besteed is. Vrijdag gaan we naar Managua, de

hoofdstad, waar we beddengoed en kussens etc. willen kopen. Dat is wel een reis van 3 uur heen en drie uur terug met een huurauto, maar de prijzen in Managua zijn lager dan in een provinciestadje als Juigalpa, dus het loont de moeite. En natuurlijk is ons boodschappenlijstje langer dan dat, om de reis goed te benutten.

Voortgang

Momenteel komen 3 jongeren met een verstandelijke beperking iedere middag bij elkaar van 2 tot- 5 uur om gezamenlijke activiteiten te doen bij onze activiteitenclub, Onder leiding van Eva, die de verantwoordelijke is.

Binnenkort hopen we de groep uit te kunnen breiden tot 6 personen met een verstandelijke beperking. We beginnen kleinschalig om ons zelf ook de gelegenheid te geven ervaringen op te doen en in het werk te kunnen groeien.

Nu we op punt van beginnen staan, hebben we een eenvoudig foldertje gemaakt om ons werk onder de aandacht te brengen. Op zeer beperkte schaal delen we dat aan mensen uit die ons op een of andere manier zouden kunnen ondersteunen. Het gemeenschapshuis als woonhuis brengen we niet onder de aandacht omdat we geen valse verwachtingen willen wekken, omdat er maar plek is voor een hele kleine groep.

Ook willen we zelf open staan voor mensen met een verstandelijke beperking die op onze weg komen. Momenteel zijn we met twee kandidaten in een opname traject.

Afsluiting

In Nederland is men bezig het seizoen af te sluiten en staat de grote vakantie voor de deur. Hier zijn we halverwege het werkjaar. We hopen dat u ons met u meedraagt...

En wilt u ons een ouderwets (vakantie)kaartje sturen (doe die dan wel in een envelop om de kans te vergroten dat het aankomt)!

Ons postadres is:
Fundacion Ruach
Apartado 10
Juigalpa

Chontales
Nicaragua

Vrede en alle goeds!
Astrid Delleman

Huiswerkbegeleiding in Op Eigen Wieken

Sinds oktober vorig jaar zijn wij actief in het buurthuis Op Eigen Wieken, waar we kinderen van de basisschool proberen te helpen met huiswerk, met lezen of met het wegwerken van achterstanden. De kinderen komen van de Bredeschool Merenwijk, de Dukdalf, de Meerpaal, de Zijlwijkschool en de Viersprong. Ook heeft Maria Machai, samen met anderen, enkele maanden Nederlandse les gegeven aan jongens uit Syrië, Afghanistan en Eritrea. Deze jongens gaan inmiddels naar school. Op dit moment bestaat de groep uit twaalf vrijwilligers: zes van de Regenboog en zes 'van buiten', elf vrouwen en een man. Op dinsdag- en donderdagmiddag zijn wij present tussen 15.00 en 17.00 uur. Het is dankbaar werk en met elkaar is het ook gezellig. Bovendien ontstaan er ook contacten met de ouders: in april hebben we samen thee gedronken en de moeders hadden allerlei lekkers gemaakt. Tijdens de zomervakantie zijn wij 'vrij', maar in het nieuwe seizoen pakken wij de draad weer op. Veel handen maken licht werk en een onregelmatige beschikbaarheid is geen probleem: wie zich aan wil sluiten is van harte welkom.

Goede zomer en hartelijke groeten.

Cecile Werner (chm60werner@gmail.com)

Mag het een doosje meer zijn?

'Jurkje uit de mode? Broek te strak?' Met deze kreten zamelde M25 Leiden gedurende vier weken zomerkleding, schoenen en speelgoed in voor de bewoners van de Noodopvang aan de Wassenaarseweg in Leiden.

De vrijgevigheid van de Leidse inwoners was weer hartverwarmend! Acht leerlingen van het Teylingen College uit Noordwijkerhout zochten vervolgens een groot deel van de zakken en tassen uit en sorteerden de spullen. Vlak voordat de 50 dozen werden overgebracht naar de Weggeefwinkel van de Noodopvang, bereikte ons het bericht dat de bewoners groepsgewijs werden overgeplaatst naar een ander AZC met betere voorzieningen. En dus bleef M25 in de kantoortuin van Diaconaal Centrum De Bakkerij letterlijk achter een muur van dozen zitten. Uit rondvraag bij opvanglocaties in de regio (Leiderdorp, Katwijk) en buiten de regio (Alkmaar) bleek dat daar evenmin behoefte was aan deze spullen. En nu vraagt u zich terecht af: waar komen mijn gedoneerde spullen dan terecht? Kringloop? Kici-bak? Ik zal het u vertellen:

- twee dozen met lakens en dekens worden geschonken aan de Gemeente Leiden voor het inrichten van de woning van statushouders;
- de dozen met speelgoed en spellen gaan naar de Interkerkelijke Werkgroep Asielzoekerscentrum Katwijk (IWAK);
- de overige dozen worden geschonken aan Stichting Hulp Oost Europa (HOE) in Katwijk;
- de overige zakken worden in oktober door jongeren van het Da Vinci College uitgezocht, gesorteerd en geschonken aan Stichting Goed voor Nood Rijnsburg.

Diaconaal Centrum De Bakkerij

Theologische Vorming voor Gemeenteleden en geïnteresseerden

TVG Rotterdam organiseert een 3-jarige basiscursus en een aantal korte cursussen in het kader van de zg. voortgezette TVG. De 3-jarige basiscursus geeft veel informatie aan mensen die interesse hebben voor de Bijbel en alles wat met geloof te maken heeft. Deze basiscursus is bedoeld voor iedereen die zijn/haar kennis wil uitbreiden of oprispen en die zoekt naar persoonlijke verdieping. Er worden geen eisen gesteld aan vooropleiding

of kerkelijke gezindte. De lessen worden gegeven in kerkgebouw 'De Hoeksteen' te Capelle aan den IJssel.

De basiscursus duurt dus drie jaar en per cursusjaar gaat het om 31 lessen, één per week op maandagavond of dinsdagmorgen; in de schoolvakanties zijn er geen lessen. In Rotterdam ligt de aandacht sterk op de zogenaamde basisvakken Oude en Nieuwe Testament, Kerkgeschiedenis, Dogmatiek en Ethiek; verder vakken uit de praktische theologie Liturgiek, Pastoraat en Diaconaat en de toegevoegde vakken : Wereldgodsdiensten, Rabbinica, Spiritualiteit, Filosofie en Gemeente-opbouw.

Bij beëindiging ontvangen de cursisten een certificaat, waaraan geen bevoegdheden kunnen worden ontleend. In enkele gevallen is de cursus een opstap naar een HBO-opleiding.

Cursussen in het kader van de voortgezette TVG beslaan 2 tot 3 dagdelen en vinden plaats in de Alexanderkerk (v/h Verrijzeniskerk) te Rotterdam-Alexander. Aan bod komen bijbelse onderwerpen of aan de Bijbel gerelateerde zaken. De cursussen van de TVG zijn indertijd gestart op voorspraak van cursisten die de 3-jarige basiscursus hadden voltooid en graag door wilden gaan met verdieping van hun kennis van de Bijbel en bijbehorende achtergronden.

De volledige tekst van de gidsen voor de 3-jarige basiscursus en voor de voortgezette TVG zijn in te zien via de website www.protestantsekerk.nl/tvg onder de cursusplaats Rotterdam.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mevr. R. Bezemer, Constantijn Huygenslaan 209, 3351 XB Papendrecht, e-mail: tvgr rotterdam@online.nl of bij mw. M. Koole, tel. 0167-536671.

De TVG cursussen vinden plaats onder auspiciën van het Dienstencentrum Protestantse Kerk te Utrecht en zijn organisatorisch ondergebracht bij het Centrum voor Vorming en Educatie aldaar.

In Zuid-Holland worden TVG cursussen gegeven in vier plaatsen: Den Haag, Gouda, Middelharnis en Rotterdam.

Het werk van de TVG Rotterdam omvat de regio van Maassluis tot Gouda, een deel van de eilanden en heeft verder Zoetermeer en Hardinxveld-Giessendam tot 'grenssteden'.

Wim van Zoest, secretaris

Van harte nodigen wij (Inge – Saskia – Marianne) u uit voor een bijzonder concert in de kapel van het Stanislashuis in Delft op zaterdag 27 augustus 2016, aanvang 14.30 uur.

Wij nodigen u uit om te komen luisteren naar een combinatie van oude muziek en bijzondere vertellingen. Verbaas u over alle vrouwen in de trionsonate in C groot van Georg Philipp Telemann, geniet van het samenspel tussen blokfluit en klavecimbel in de sonate in e klein van Johann Joachim Quantz, laat u vervolgens verrassen door de fratsen van 'Barokke' componist Giovanni Paolo Simonetti. Dat smaakt naar meer...

En dat krijgt u ook. De derde generatie Hoogervorst zal in dit concert laten horen wat erin zit en het verhalen vertellen vindt ook een plek in 't geheel.

In de pauze serveren wij u graag een drankje met een klein tongstrelertje uit eigen keuken. En dit alles voor een bijzondere toegangsprijs van € 10,00 per persoon

Wie werken mee aan dit concert?
Saskia Hoogervorst - blokfluit
Wendy Wouters - blokfluit
Inge Hoogervorst – blokfluit
Eelco Kooiker- klavecimbel
Marianne Hoogervorst-
verhalenvertelster

Alle gegevens op een rij:
Plaats: kapel patershuis. Westplantsoen 73
Delft
Wanneer: zaterdag 27 augustus 2016
Tijd: aanvang 14.30 uur. Afsluiting: ± 16.30 uur

Voor een goede organisatie is het fijn om te weten hoeveel mensen er komen. U kunt zich aanmelden bij Marianne Hoogervorst: hoogerv2@xs4all.nl

NB.
U kunt NIET op het schoolplein parkeren. In de straten rondom de kapel is het betaald parkeren!

Waarom is orgelspelen nu zo leuk?

Wat is er nu zo leuk aan orgelspelen? Elke organist(e) heeft daar zijn / haar eigen redenen voor. Ik vind het muziekinstrument als zodanig fantastisch. Je kan oneindig variëren met klankkleuren, zachte registers, luide registers en alles ertussenin. Ook klinkt elk orgel anders. Weliswaar is de opbouw van een orgel hetzelfde, met dezelfde families van klankkleuren: prestanten, fluiten, strijkers en tongwerken, de Prestant 8' van het Maarschalkerweerd-orgel in de Leidse Hartebrugkerk klinkt anders dan die van het De Swart Van Hagerbeer-orgel van de Hooglandse Kerk.

Ook varieert de grootte per instrument: van één klavier zonder pedaal tot en met Nederlandse orgels met vier klavieren en pedaal. Buiten Nederland zijn orgels te vinden met vijf klavieren of zelfs nog meer. De bovenste klavieren staan dan in een schuine hoek, simpelweg omdat je er anders niet bij kan. In de Regenboog hebben we er twee, hetgeen zich comfortabel laat bespelen. Elk klavier bedient een eigen divisie van klankkleuren. Hoe meer klavieren, des te meer divisies en meer klankkleuren. Het is niet zo dat meer klavieren automatisch betekent dat het orgel luider is. Sommige divisies hebben met name zachtere klankkleuren, welke niet zoveel invloed hebben op het totale volume.

Voorts kan de aansturing van de orgelpijpen verschillen (de verbinding tussen de toets en de orgelpijp): mechanisch (zoals ons orgel)

pneumatisch en / of elektrisch (dan wel een combinatie van deze mechanieken). De speelaard verschilt dan ook per orgel. Mechanisch kan soms zwaar spelen, terwijl elektrisch juist heel licht speelt.

Dan: het uiterlijk van elk orgel verschilt. Toetst u maar eens het woord 'orgel' in op Google, klink op afbeeldingen, en u ziet het resultaat. Van een enkele rij van pijpen (al dan niet versierd) tot en met kassen met gedetailleerd houtsnijwerk en beelden. Een lust voor het oog, meestal dan....

En tot slot, het gebouw waar het in staat. De akoestiek is een van de belangrijkste elementen van de orgelklank. Een op zich fraai instrument in een akoestisch dode ruimte heeft wel een negatieve impact op het speelplezier. Een in wezen saai klinkend orgel kan in een ruime akoestiek juist tot leven komen.

Kortom, zo blijft elk orgel een instrument op zichzelf, en is elk orgel weer een verrassing. Die afwisseling maakt het instrument nu juist zo bijzonder en inspirerend. Maar het is niet alleen dat. Als organist ben je instrumentalist en dirigent tegelijkertijd. De bekende organist Cesar Franck zei ooit "l'Orgue c'est mon orchestre" ("het orgel is mijn orkest"), en daar ben ik het geheel mee eens. Je bepaalt zelf wat je speelt, hoe je het speelt, wanneer je het speelt, kiest de eigen klankkleuren en je kiest de eigen interpretatie. Je bent niet afhankelijk van anderen, je orkestreert helemaal zelf. In het dagelijks leven ben ik partner bij een belastingadvieskantoor en je bent constant (tijdens en buiten kantooruren) bezig met mensen en cliënten. Je hebt te maken met deadlines, afspraken, (het humeur van)

collega's, emoties, organisatie e.d. zelf speel je daarin een rol, maar je bent afhankelijk van anderen. Zondermeer een boeiende en leuke uitdaging, doch als positief ingesteld iemand (ik denk in oplossingen en niet in problemen) loop je wel eens aan tegen de 'ja, maar' en 'nee, want'-mentaliteit. Dan is daar mijn uitlaatklep, het orgel: 'ja, gaaf'. Je zit letterlijk zelf aan de knoppen en je kan muziek maken op precies de manier zoals ik dat op dat moment wil. En waar de waardering van onze cliënten vooral is gebaseerd op een bereikt financieel voordeel (wees gerust, ik sta niet in de Panama Papers), is waardering van een kerkganger of een willekeurige bezoeker voor iets dat je hebt gespeeld echt honderd keer waardevoller.

Wat is nu echt het aller-, allerleukste.....? Welnu, ik zal daar in de volgende bijdrage iets over vertellen. De titel is waarschijnlijk 'luid, luider, luidst....'

Frank Ressler

prettige vakantie!

Vieringen

van de Oecumenische Geloofsgemeenschap in De Regenboog

Datum	Bijzonderheden	Voorgangers	Inzameling 2^e mandje
03-07		Ds. E. Ezinga	PKN Jeugdwerk
10-07		Leden geloofsgemeenschap	PGL kosten predik/kerk.werk
17-07		Pw. C. Hofschreuder	RK vicariaat
24-07		Ds. B. Schelhaas	PGL: kosten predikanten/kerkelijk werk
31-07		M. Ameling pw	RK Vicariaat
07-08		Ds. B. Nieuwenhuijse	Diaconie
14-08		Pw. M Hoogervorst	KerkinAktie; zomerzending
21-08		Leden geloofsgemeenschap	Jeugdwerk in de Regenboog
28-08	Viering van de Maaltijd	Ds. E.S. Smidt	MissieVerkeersmiddelenAktie
29-08	19.00 u Eucharistieviering	Pst. A.van der Helm	
04-09		Ds. P. Warmenhoven	G.O.O.S. (godsdienstonderwijs op Openbare Scholen)
11-09	Regenboogzondag m.m.v. Regenboogkoor	Pw. M. Hoogervorst en ds. E.S. Smidt	Diaconie
18-09		Ds. J. Spoor	PGL: huur/onderhoud gebouwen
25-09	Vredeszondag	Leden geloofsgemeenschap	RK Pax vredesweek
26-09	19.00 u Eucharistieviering	Pst .A van der Helm	

Alle zondagse vieringen beginnen om **10.00 uur**. Voor de allerkleinsten is er crèche. Voor kinderen van 4-12 jaar is er kindernevendienst.

Wij willen doopouders vragen vroegtijdig contact op te nemen met de voorganger in verband met een (gezamenlijk) voorbereidingsgesprek.

Neem contact op met Gerben Wessels (tel. 5899680) voor informatie over de jongerenvieringen.